

רשומות

ספר החוקים

15 באוגוסט 2011

2313

ט"ו באב התשע"א

עמוד

1052	חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 16), התשע"א-2011. תיקונים עקיפים: חוק מגן דוד אדום, התש"י-1950 - מס' 6 חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006 - מס' 2
1057	חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011. תיקון עקיף: חוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ה-1995 - הוראת שעה
1063	חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 20), התשע"א-2011. תיקונים עקיפים: חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 - מס' 12 חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 - מס' 64 חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית - סמכויות פקחים), התשס"ח-2008 - מס' 5
1068	חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 22), התשע"א-2011. תיקונים עקיפים: חוק האזרחות, התשי"ב-1952 - מס' 11 חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992 - מס' 7 חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 - מס' 65
1075	חוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011. תיקונים עקיפים: חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985 - מס' 15 חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 - מס' 66 חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992 - מס' 8 חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973 - מס' 9

חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 16), התשע"א-2011*

1. החלפת סעיף 1
"הגדרות" 1. בחוק זה –

"אויב" – כהגדרתו בסעיף 91 לחוק העונשין, התשל"ז-1977²;

"ארגון עזר" – כל אחד מאלה:

(1) אגודת מגן אדום בישראל, שהוקמה בחוק מגן דוד אדום, התש"י-1950³;

(2) רשות כבאות, כהגדרתה בחוק שירותי הכבאות, התשי"ט-1959⁴, וכן מפקח כבאות ראשי כמשמעותו בחוק האמור או מי מטעמו;

(3) ממונה על אירוע חומרים מסוכנים, כהגדרתו בחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993⁵;

(4) גוף שעיקר עיסוקו הצלת חיי אדם ושעזרתו נדרשת באופן מיידי לשם הצלת חיי אדם בעת התקפה, אשר שר הביטחון הכריז עליו ברשומות, בהסכמת השר שנקבע כאחראי על אותו גוף, ככל שנקבע, או השר הממונה על תחום פעילותו של אותו גוף, שהוא ארגון עזר, בהתאם לאמות מידה לעניין יכולותיו הארגוניות והמבצעיות ששר הביטחון הורה עליהן;

"דיני ההתגוננות האזרחית" – חוק זה, התקנות שהותקנו לפיו, וכן כל צו והוראה שניתנו לפיהם;

"הגא" – שירות ההתגוננות האזרחית שהוקם בסעיף 2;

"הרמטכ"ל", "חייל" ו"פקודות הצבא" – כהגדרתם בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955⁶;

"התגוננות אזרחית" – האמצעים הנקוטים לשם התגוננות מפני כל התקפה או סכנת התקפה על האוכלוסייה האזרחית או לשם צמצום תוצאותיה של התקפה כזאת, להוציא אמצעי לחימה שלא להגנה עצמית;

"התקפה" – כל אחד מאלה:

(1) הפצצה אווירית, הפגזה ארטילרית או רקטית וכל סוג אחר של ירי ארוך טווח מצד אויב;

(2) ניסיון פגיעה מצד צבא של מדינת אויב;

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 537, מיום ח' באב התשע"ע (19 ביולי 2010), עמ' 1374.

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 78; התשע"א, עמ' 786.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ ס"ח התשי"י, עמ' 175.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 199.

⁵ ס"ח התשנ"ג, עמ' 28.

⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

"חבר ארגון עזר" – עובד ארגון עזר, ולעניין רשות כבאות – גם עובד המשרד לביטחון הפנים הכפוף למפקח הכבאות הראשי;

"חוק רישום ציוד וגיוסו" – חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, התשמ"ז-1987⁷;

"מצב מיוחד בעורף" – מצב שהוכרז לפי סעיף 9ג;

"מתנדב בארגון עזר" – מי שממלא תפקיד בהתנדבות בארגון עזר, לרבות מי שמשרת שירות לאומי או שירות אזרחי בארגון עזר;

"ראש רשות מקומית", בעירייה – ראש העירייה או סגנו, ובמועצה מקומית – ראש המועצה או סגנו;

"רשות מקומית" – עירייה או מועצה מקומית, ובמקום שאין אלה – תאגיד או יחיד הממלאים בו למעשה תפקידים של שלטון מקומי;

"שעת התקפה" – הזמן שבו מתנהלת בשטח מסוים התקפה, מתחילתה או ממתן אות אזעקה, לפי המוקדם, ועד מתן אות ארגעה או עד תום עשרים וארבע שעות מתחילת ההתקפה, לפי המוקדם; אירעו כמה התקפות בפרק זמן של עשרים וארבע שעות, יחל מניין עשרים וארבע השעות האמורות מההתקפה הראשונה;

"תמרוני הגא" – אימונים של הגא או של ארגוני עזר שראש הגא הכריז עליהם כעל תמרוני הגא.

2. בסעיף 2(ו) לחוק העיקרי, במקום "מצב מיוחד בעורף" יבוא "מצב מיוחד בעורף, בשעת התקפה".

3. בסעיף 8 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) אלה הם חברי הגא:

(1) חייל שנשלח לשרת בהגא בהתאם לפקודות הצבא;

(2) מי שנתקבל להגא כמתנדב";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "יפורט" יבוא "יפורט", ובמקום "ההצהרה" יבוא "ההצהרה, סמכויותיו, חובותיו וזכויותיו";

(3) במקום סעיפים קטנים (ג) ו-(ד) יבוא:

"(ג) מי שנתקבל להגא כמתנדב רשאי להודיע על הפסקת התנדבותו בהתאם לכללים שיקבע ראש הגא, ובלבד שלא יפסיק את התנדבותו טרם סיום פעולות ההצלה בשטח מותקף שלשם ביצוען התנדב, או טרם חלוף ארבעים ושמונה שעות מעת ההודעה, לפי המוקדם מבין השניים.

⁷ ס"ח התשמ"ז, עמ' 56.

(ד) מי שנתקבל להגא כמתנדב ונקרא להתייצב לשירות ביטחון לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986,⁸ לשירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008,⁹ או לשירות עבודה לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967,¹⁰ לא יתייצב לשם מילוי תפקידו בהגא, ואם נקרא לשירות כאמור לאחר שהתייצב בהגא – ימלא אחר הוראות הקריאה לשירות.¹¹

(4) סעיף קטן (ה) – בטל;

(5) בסעיף קטן (ז), במקום "חבר הגא שנחבל" יבוא "מי שנתקבל להגא כמתנדב, ונחבל".

4. החלפת סעיף 88 במקום סעיף 88 לחוק יבוא:

"חבר ארגון עזר 88. (א) חבר ארגון עזר חייב לציית לכל הוראה שניתנה לו בתחום ההתגוננות האזרחית מהגורמים המוסמכים לפי חוק זה, לצורך מילוי תפקידו.

(ב) חבר ארגון עזר שנקרא להתייצב לשירות ביטחון לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, לשירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, או לשירות עבודה לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, לא יתייצב לשם מילוי תפקידו בארגון העזר, ואם נקרא לשירות כאמור לאחר שהתייצב לשם מילוי תפקידו בארגון העזר, ימלא אחר הוראות הקריאה לשירות.

(ג) חבר ארגון עזר, הממלא תפקיד לפי הוראה כאמור בסעיף קטן (א), שנחבל או חלה בשעת מילוי תפקידו בארגון העזר עקב מילוי תפקידו זה, או שמת כתוצאה מחבלה או ממחלה שאירעו בנסיבות כאמור, יחולו עליו ועל בני משפחתו חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]¹¹, וחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"י-1950¹²; לעניין חוקים אלה, יראו את התפקיד האמור כשירות צבאי ואת יום גמר התפקיד כיום שחרורו מהשירות הצבאי, והם יחולו גם על חבר ארגון עזר שנקרא למילוי תפקיד לפי חוק זה ונחבל בדרכו למילוי תפקידו כאמור, ועל בני משפחתו, לפי העניין.

(ד) מתנדב בארגון עזר רשאי להתייצב לשם מילוי תפקידו בארגון העזר בשעת התקפה, בעת מצב מיוחד בעורף או בעת תמרוני הגא; התייצב מתנדב בארגון עזר כאמור, יראו אותו, כל עוד הוא ממלא תפקיד בארגון העזר, כחבר ארגון עזר, ויחולו עליו הוראות סעיף זה.

5. בסעיף 88 לחוק העיקרי, במקום "ינהגו בצידוד" יבוא "יראו בצידוד" ובמקום הסיפה החל במילים "לפי פקודת הפיצויים (הגנה), 1940" יבוא "כאילו גויס לפי סעיף 8 לחוק רישום ציוד וגיוסו".

⁸ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

⁹ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

¹⁰ ס"ח התשכ"ז, עמ' 86.

¹¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

¹² ס"ח התשי"י, עמ' 162.

"סמכויות
חבר הגא

9.

(א) לצורך מילוי תפקידו רשאי ראש הגא, מפקד הגא מחוזי וחבר הגא שהוסמך לכך בידי ראש הגא או מפקד הגא מחוזי, להיכנס, בכל שעה סבירה, לכל מקום, למעט למקום מגורים, לשם פיקוח על קיום דיני ההתגוננות האזרחית, לשם מתן הוראות לנקיטת אמצעי התגוננות אזרחית, או לשם נקיטת אמצעים כאמור, ובלבד שתימסר לבעלים או למחזיק במקום הודעה על כך זמן סביר מראש.

(ב) בשעת תמרוני הגא, רשאי חבר הגא להיכנס לכל מקום בהתאם להוראות סעיף קטן (א).

(ג) בעת מצב מיוחד בעורף או בשעת התקפה רשאי חבר הגא, לצורך מילוי תפקידו –

- (1) להיכנס לכל מקום בהתאם להוראות סעיף קטן (א) ולהשתמש בכוח סביר לצורך ביצוע סמכות הכניסה;
- (2) להשתמש בכוח סביר כדי לכפות את הציות לדיני ההתגוננות האזרחית.

(ד) שימוש בכוח לפי סעיף קטן (ג) ייעשה רק לאחר שחבר הגא זיהה עצמו לפני מי שנמצא במקום, הודיע לו את המטרה שלשמה נדרש השימוש בכוח, והזהירו כי יש בכוונתו להשתמש בכוח; חובת הזיהוי, ההודעה והאזהרה כאמור לא תחול אם נוכח חבר הגא לדעת כי לא נמצא אדם במקום.

(ה) בעת מצב מיוחד בעורף או בשעת התקפה, ככל שהדבר נדרש לשם הצלת הנפש או הרכוש או מניעת פגיעה חמורה בהם, רשאי קצין המשרת בהגא, לצורך מילוי תפקידו –

- (1) להורות לחבר ארגון עזר ולמתנדב בארגון עזר לפעול במסגרת תפקידם וסמכויותיהם ולהפעיל את הציוד שברשותם לצורך מילוי תפקידם;
- (2) להורות לכל אדם הנמצא בשטח המותקף או בשטח העלול להיות מותקף כל הוראה סבירה;
- (3) להורות למי שבבעלותו, בחזקתו, בשליטתו או בפיקוחו ציוד או חומר, להעמיד את הציוד או החומר לרשות הגא או לרשות ארגון עזר;
- (4) לסגור שטח או מקום ולמנוע מכל אדם להיכנס אליו או לצאת ממנו, וכן לדרוש מכל אדם בשטח המותקף או בשטח העלול להיות מותקף, להישאר במקום שבו הוא נמצא, לצאת ממנו או להיכנס למקום אחר שקבע, והכל אם סבר כי מתן ההוראה נחוץ באופן מידי לשם הצלת הנפש או הרכוש או מניעת פגיעה חמורה בהם;

(5) להורות על ביצוע עבודות במקרקעין, לרבות הריסתם, אם סבר כי ביצוע העבודות באופן מידי נחוץ לשם הצלת הנפש או הרכוש או מניעת פגיעה חמורה בהם, ובכלל זה לשם חילוץ אדם הלכוד באותם מקרקעין או מניעת התפשטות דליקה; לעניין פסקה זו, "קצין המשרת בהגא" – קצין שהוסמך לעניין פסקה זו בידי ראש הגא או בידי מי שראש הגא הסמיכו לכך.

(ו) ציוד או חומר שהועמד לרשות הגא או ארגון העזר כאמור בסעיף קטן (ה)(3), יראוהו לעניין תשלום דמי שימוש ופיצויים כאילו היה ציוד שגויס לפי סעיף 8 לחוק רישום ציוד וגיוסו.

(ז) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מכל סמכות אחרת הנתונה לפי כל דין.

(ח) לא תוגש תובענה נגד אדם על מעשה או מחדל שעשה בתום לב על פי הוראה שקיבל לפי סעיף קטן (ה) והמקום אחריות בנוזקין.

(ט) בסעיף זה, "חבר הגא" – למעט מי שנתקבל להגא כמתנדב.

7. בסעיף 9 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 9 ב

(1) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילים "ולמשך זמן ההתקפה" יבוא "בשעת התקפה רשאי חבר הגא שהוסמך לכך בכתב על ידי מפקד הגא מחוזי, להורות, בכתב או בעל פה, למי שנוהג אותה שעה ברכב או לבעלים של רכב המחזיק בו באותה שעה, להסיע בו נפגעים או להסיע את הרכב בכדי שתוגש באמצעותו עזרה בשטח מותקף לבני אדם או לרכוש בקשר להתקפה ולמשך פרק הזמן הקצר ביותר הדרוש לשם כך";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילה "פיצויים" יבוא "דמי שימוש ופיצויים, כאילו גויס לפי סעיף 8 לחוק רישום ציוד וגיוסו".

8. החלפת סעיף 11 א בחוק העיקרי יבוא:

11 א. (א) הוראות פרק זה, למעט סעיף 16, יחולו גם על המדינה, ולעניין סעיף 13, בכל מקום, במקום "רשות מקומית" או "הרשות המקומית" יקראו "הגא".

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי שר הביטחון להורות, משיקולים של צורך מבצעי, כי במיתקנים המוחזקים בידי צבא הגנה לישראל, יוקמו מקלטים לפי הוראות שיקבע הוא או מי שהסמיכו לכך, דרך כלל או לסוג מסוים של מיתקנים, או כי מיתקנים כאמור יהיו פטורים מהקמת מקלטים; הוראות כאמור אינן טעונות פרסום ברשומות והן יבואו לידיעת הנוגעים בדבר בדרך שיוורה שר הביטחון או מי שהוא הסמיכו לכך.

9. בחוק מגן דוד אדום, התש"י-1950¹³, בסעיף 3(א), אחרי "בזמן מלחמה" יבוא "וכן ארגון עזר להגא בשעת התקפה ובעת מצב מיוחד בעורף, כהגדרתם בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951".
10. בחוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006¹⁴, בסעיף 11, במקום פסקה (5) יבוא:
 "(5) חבר ארגון עזר כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית";
11. הוראות סעיף 11א(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 8 לחוק זה, לא יחולו על תכנית כאמור בחוק העיקרי שאושרה לפני תחילתו של חוק זה.

אהוד ברק
שר הביטחון

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹³ ס"ח התש"י, עמ' 175; התשס"ה, עמ' 974.
¹⁴ ס"ח התשס"ו, עמ' 396; התשס"ז, עמ' 366.

חוק לייעול האכיפה והפיקוח העירוניים ברשויות המקומיות (הוראת שעה), התשע"א-2011*

פרק א': מטרה

1. (א) מטרתו של חוק זה לייעל את יכולת הפיקוח והאכיפה של הרשויות המקומיות בעבירות שבתחום אחריותן וכן לאפשר להן לסייע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, והכל בלי לגרוע מתפקידיהן של משטרת ישראל ושל הרשות המקומית על פי דין.
- (ב) לשם השגת מטרת חוק זה יוסמכו פקחים עירוניים בסמכויות לצורך פיקוח על ביצוע חוקי עזר, וברשויות מקומיות מסוימות יפעל, לתקופת ניסיון, מערך אכיפה עירוני שיסייע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות.

פרק ב': פרשנות

2. בחוק זה –
 "חוק כלי הירייה" – חוק כלי הירייה, התש"ט-1949;
 "נשק" – כל אחד מאלה:

- (1) כלי שסוגל לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוחם להמית אדם, וכולל חלק, אבזר ותחמושת של כלי כזה;
- (2) כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת לכלי כאמור ולרבות מכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור ולמעט מכל גז מדמיע כהגדרתו בחוק כלי הירייה;

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 541, מיום י' בחשוון התשע"א (18 באוקטובר 2010), עמ' 179.
¹ ס"ח התש"ט, עמ' 143.

- (3) תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוחם להמית אדם או להזיק לו, לרבות חלק של אחד מאלה;
- (4) סכין או אולר כהגדרתם בסעיף 184 לחוק העונשין, התשל"ז-1977²;
- (5) כל נשק, חפץ או חומר אחר שיש בו או בשימוש בו כדי לפגוע בביטחון הציבור;
- "פקודת החיפוש" – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³;
- "פקודת המשטרה" – פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971⁴;
- "פקח מסייע" – עובד הרשות המקומית שהוסמך לפי הוראות סעיף 10;
- "פקח עירוני" – עובד הרשות המקומית שהוסמך לפי הוראות סעיף 3;
- "קצין משטרה בכיר" – כהגדרתו בפקודת המשטרה;
- "רשות מקומית – עירייה או מועצה מקומית;
- "השר" – השר לביטחון הפנים.

פרק ג': הסמכת פקחים עירוניים

3. (א) ראש רשות מקומית רשאי להסמיך, מבין עובדי הרשות המקומית, פקחים עירוניים, שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי פרק זה, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר, ובלבד שלא יוסמך פקח עירוני אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת היועץ המשפטי לרשות המקומית, לשמש כפקח עירוני;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי פרק זה, כפי שהורה שר הפנים בהסמכת השר;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה שר הפנים.
- (ב) הודעה על הסמכת פקח עירוני לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.
- (ג) אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכות ראש הרשות המקומית או מועצת הרשות המקומית להסמיך פקחים או למנותם לפי כל דין.
4. (א) לשם פיקוח על ביצוע חוקי עזר בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, רשאי פקח עירוני, לאחר שהודעה לפי סעיף 5 –
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;
- (2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצועו של חוק עזר; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט, כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁵;
- (3) להיכנס למקום, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.
- (ב) אין בסמכויות פקח עירוני לפי פרק זה כדי לגרוע מסמכויות פיקוח שניתנו לו לפי כל דין.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 336.

5. פקח עירוני לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בתחום הרשות המקומית שבה הוא עובד, בעת מילוי תפקידו ובהתקיים כל אלה:
- (1) הוא לובש מדי פקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה ראש הרשות המקומית, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;
- (2) יש בידו תעודה החתומה בידי ראש הרשות המקומית, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.
6. פקח עירוני לא ישתמש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי אלה:
- (1) מוסד ממוסדות המדינה, למעט בית חולים ממשלתי;
- (2) ספקים ומפעלים המפתחים או מייצרים ציוד ביטחוני בעבור כוחות הביטחון, שקבע לעניין זה, מטעמי ביטחון המדינה, ראש הממשלה או שר הביטחון, בהתייעצות עם שר הפנים; לעניין זה, "כוחות הביטחון" ו"ציוד ביטחוני" – כהגדרתם בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006⁶.

פרק ד': מערך אכיפה עירוני

7. ברשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה יפעל מערך אכיפה עירוני, שיורכב מיחידת פיקוח עירוני ייעודית של פקחים מסייעים ומכוח שיטור עירוני ייעודי של שוטרים.
8. מערך האכיפה העירוני, בסיועו למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, יפעל בהנחיית משטרת ישראל; הפקחים המסייעים יונחו על ידי משטרת ישראל לעניין הפעלת סמכויות לצורך מניעת אלימות לפי הוראות פרק זה.
9. (א) משטרת ישראל לא תפחית את המאמץ המשטרתי הקיים בתחנות משטרה שבמסגרתן פועל כוח שיטור עירוני ייעודי, ולא תפחית מהיקף כוחות השוטרים ומהיקף הפעילות רק בשל הקמת כוח השיטור העירוני הייעודי, אלא לשם פעילות משטרתית במצבי חירום, לרבות פעילות חבלנית עוינת או אירוע אסון המוני כהגדרתו בסעיף 90 לפקודת המשטרה.
- (ב) רשות מקומית לא תפחית את מאמץ הפיקוח העירוני הקיים ברשות שבמסגרתה פועלת יחידת פיקוח עירוני ייעודית, ולא תפחית מהיקף כוחות הפקחים העירוניים ומהיקף הפעילות בשל הקמת יחידת הפיקוח העירוני הייעודית, אלא באישור שר הפנים.
10. (א) השר, לבקשת רשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה ובהסכמת שר הפנים, רשאי להסמיך פקח עירוני כפקח מסייע שיהיו נתונות לו הסמכויות לפי פרק זה, לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, ובלבד שלא יוסמך פקח מסייע אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) הוא אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל;
- (2) הוא המציא אישור מאת רופא מורשה בדבר כשירותו הרפואית;
- (3) הוא בעל רישיון או תעודת הרשאה לנשיאת כלי ירייה כאמור בסעיף 4 לחוק כלי הירייה, ככל שיוחלט על ידי משטרת ישראל שעליו לשאת נשק;
- (4) אין מניעה, לדעת קצין משטרה בכיר שהסמיך המפקח הכללי של משטרת ישראל לעניין זה, להסמיכו כאמור מטעמים של שלום הציבור או ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

⁶ ס"ח התשס"ו, עמ' 174.

(5) הוא סיים 12 שנות לימוד במוסד חינוך מוכר כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949⁷, או המציא אישור ממשרד החינוך על השכלה כללית שוות ערך לכך;

(6) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות המסורות לו לפי פרק זה, בשים לב לסוג המקום שבו ייעשה שימוש בסמכויותיו בהתאם להסמכתו, ולרבות לעניין השימוש בסמכויות אלה, הכל כפי שיוורה השר או מי שהסמיך לעניין זה.

(ב) הודעה על הסמכת פקח מסייע לפי סעיף זה תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של המשרד לביטחון הפנים והרשות המקומית הנוגעת בדבר.

11. הפעלת סמכויות – הוראות כלליות
לא יפעיל פקח מסייע את סמכויותיו לפי פרק זה אלא לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, בעת מילוי תפקידו, ובהתקיים כל אלה:

(1) הוא פועל בנוכחות שוטר או בהתאם להנחיות מפקד תחנת המשטרה שבשטח אחריותה הוא פועל או מי מטעמו, כפי שיינתנו מעת לעת;

(2) הוא לבוש מדי פקח מסייע, ובלבד שאינם נחזים להיות מדי משטרה ושונים ממדי פקח עירוני ברשות המקומית, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(3) יש בידו תעודת פקח מסייע שאותה יציג לפי דרישה;

(4) הוא בתחום שיפוטה של הרשות המקומית ובמקום שקבע מפקד המחוז במשטרת ישראל לפי סעיף 15.

12. תעודת פקח מסייע
(א) תעודת פקח מסייע תהיה חתומה בידי קצין משטרה בכיר שהסמיך המפקח הכללי של משטרת ישראל לעניין זה, ויצוינו בה תפקידו וסמכויותיו של הפקח המסייע והמקומות המנויים בתוספת השנייה, שבהם הוא מוסמך להפעיל את סמכויותיו.

(ב) תוקפה של תעודת פקח מסייע יהיה שנתיים מיום הינתנה, ובלבד שמקבל התעודה משמש בתפקיד פקח מסייע.

13. סמכויות למניעת מעשה אלימות
(א) לשם סיוע למשטרת ישראל בפעולות למניעת אלימות, רשאי פקח מסייע להפעיל את הסמכויות המפורטות להלן, במקום המנוי בתוספת השנייה כפי שקבע מפקד המחוז במשטרת ישראל לפי סעיף 15, אם ביצע אדם מעשה אלימות בפניו או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני הפקח המסייע או אם נוכח הפקח המסייע כי בשל איום או מעשה של אדם בפניו או בפני אדם אחר הקורא לעזרה והמצביע עליו בפני הפקח המסייע, הוא עומד לבצע מעשה אלימות:

(1) לדרוש מאותו אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לערוך חיפוש על גופו של האדם אם יש לו חשד סביר שהאדם נושא עמו שלא כדין נשק, או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק;

(3) לעכב את האדם עד לבואו של שוטר; על עיכוב לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 72 עד 74 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁸, בשינויים המחויבים, וכן סעיף 44 לפקודת החיפוש; פקח מסייע המבצע עיכוב לפי פסקה זו, רשאי להשתמש בכוח סביר, אם סירב האדם להיעתר לבקשת העיכוב, ויש חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה.

⁷ ס"ח התש"ט, עמ' 287.

⁸ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

(ב) בסעיף זה –

”מעשה אלימות” – הכאת אדם או הפעלת כוח על גופו בדרך אחרת, במישרין או בעקיפין, בלא הסכמתו או בהסכמתו שהושגה בתרמית;
”עיכוב” – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי.

הוראות לענין
סמכות חיפוש

14. (א) על חיפוש לפי סעיף 13(א) (2) יחולו הוראות אלה:

(1) חיפוש על גופו של אדם הכרוך במגע גופני ייערך על ידי בן מינו, אלא אם כן בנסיבות העניין לא ניתן לעשות כן ויש בדהיית החיפוש סיכון בלתי סביר לשלום הציבור או לשלמו של אדם;

(2) אין לדרוש מאדם לחשוף בפרהסיה חלקי גוף שבדרך כלל הם מוסתרים אלא כדי למנוע סכנה קרובה לוודאי לשלום הציבור;

(3) התגלה אגב החיפוש חפץ העלול לפגוע בביטחון הציבור, רשאי פקח מסייע לתפוס אותו ולהעבירו בהקדם האפשרי למשטרת ישראל, ויחולו עליו הוראות הפרק הרביעי של פקודת החיפוש, בשינויים המחויבים;

(4) סירב אדם לחיפוש, והיה חשד סביר שהוא נושא שלא כדין נשק או עומד לעשות שימוש שלא כדין בנשק, רשאי פקח מסייע לערוך את החיפוש, על אף הסירוב, ואף להשתמש בכוח סביר לשם כך.

(ב) בסעיף זה, ”חיפוש על גופו של אדם” – חיפוש על פני גופו של אדם, בבגדיו או בכליו שאינו חיפוש חיצוני או פנימי כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ”ו–1996⁹.

15. מפקד מחוז במשטרת ישראל יקבע מקומות מוסימים, שהם מסוג המקומות המנויים בסמכות מפקד מחוז בתוספת השנייה או חלק ממקומות כאמור, שיש חשש שיתבצע בהם מעשה אלימות, ופקח מסייע יהיה רשאי להפעיל בהם בלבד את סמכויותיו לפי פרק זה.

16. לא יוסמך פקח עירוני כפקח מסייע אלא אם כן הרשות המקומית ביטחה אותו לשם הבטחת פיצויו, אם ייפגע בעת מילוי תפקידו לפי פרק זה; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של פקח מסייע לפיצויו על פי כל דין.

17. ראש רשות מקומית המנויה בתוספת הראשונה יפרסם, בתחילת כל שנה, דוח שיכלול את מספר התלונות שהוגשו לרשות המקומית בקשר להפעלת סמכויות על ידי פקח מסייע לפי פרק זה בשנה שקדמה לה, ובו סקירה כללית של התלונות ותיאור הטיפול בהן; דוח כאמור יוגש לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

18. (א) השר רשאי, בצו, בהסכמת שר הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לשנות את התוספת הראשונה.

(ב) השר רשאי, בצו, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לשנות את התוספת השנייה.

19. השר ימסור לוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, מדי חצי שנה, דיווח על כל אלה:

(1) מספר עבירות האלימות שבוצעו בכל אחת מהרשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה בששת החודשים שקדמו לדיווח, לפי סוג העבירה, והשינוי בהשוואה לששת החודשים שקדמו להם;

⁹ ס”ח התשנ”ו, עמ’ 136.

- (2) מספר עבירות האלימות שבוצעו ברשויות המקומיות שאינן מנויות בתוספת הראשונה בששת החודשים שקדמו לדיווח, לפי סוג העבירה, והשינוי בהשוואה לששת החודשים שקדמו להם;
- (3) שינוי במספר השוטרים הפועלים דרך קבע בתחומי הרשויות המקומיות המנויות בתוספת הראשונה;
- (4) מספר המקרים שבהם עשו פקחים מסייעים שימוש בכל אחת מסמכויותיהם לפי פרק זה.

פרק ה': הוראות שונות

20. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכויות שוטר ופקח לפי כל דין. שמירת דינים
21. תיקון חוק הרשויות המקומיות (משמעת) – הוראת שעה
 בחוק הרשויות המקומיות (משמעת), התשל"ח-1978¹⁰, בסעיף 9, בסופו יבוא:
 "8) ערך חיפוש, ביצע עיכוב או נכנס לרשות היחיד, שלא כדין או שלא בתום לב, או השתמש בכוח כלפי אדם, במסגרת מילוי תפקיד, בלא סמכות כדין ובלא הצדק סביר, מעבר למידה הנדרשת או בניגוד להנחיות שקיבל ממשטרת ישראל או לכל הוראה אחרת שניתנה כדין".
22. (א) השר ממונה על ביצועו של חוק זה, למעט פרק ג'. ביצוע
 (ב) שר הפנים ממונה על ביצועו של פרק ג'.
23. חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום כ"ד באב התשע"ג (31 ביולי 2013). תוקף

תוספת ראשונה

(סעיף 7)

1. אילת;
2. בני ברק;
3. גבעתיים;
4. דימונה;
5. טירה;
6. כרמיאל;
7. לוד;
8. מגדל העמק;
9. נצרת;
10. נתניה;
11. ערד;
12. רמת גן.

¹⁰ ס"ח התשל"ח, עמ' 153; התשס"ח, עמ' 670.

תוספת שנייה

(סעיף 13)

1. גנים ציבוריים;
2. אזורי מסחר;
3. חופי רחצה;
4. חניונים;
5. מקומות שבהם מתקיימים אירועים תחת כיפת השמים;
6. אזורי בילוי.

יצחק אהרונוביץ
השר לביטחון הפנים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 20), התשע"א-2011*

1. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984' (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 11ט – תיקון סעיף 11ט
(1) בכותרת השוליים, במקום האמור בה יבוא "עיכוב תשלום ההיטל והחזרתו";
(2) סעיפים קטנים (א) ו-(ד) – בטלים;
(3) בסעיף קטן (ב), במקום "אין בהגשת ערעור לפי סעיף קטן (א)" יבוא "אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים";
(4) בסעיף קטן (ג), במקום "התקבל ערעור כאמור בסעיף קטן (א)" יבוא "התקבלה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים".
2. בסעיף 12א(א) לחוק העיקרי, במקום "סעיף קטן 13(ב)(1)(א)" יבוא "סעיף 13(ג)(א1)(א)". תיקון סעיף 12א
3. בסעיף 13 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 13
(1) בסעיף קטן (א), פסקאות (1) ו-(5) – יימחקו;
(2) בסעיף קטן (ב) –
(א) במקום פסקה (1) יבוא:
" (1) משליך פסולת או מלכלך את רשות הרבים בניגוד להוראות סעיף 2, למעט השלכת פסולת כאמור בסעיף קטן (ג);";
(ב) פסקאות (2) ו-(3) – יימחקו;
(ג) בפסקה (5), במקום "צו ניקוי" יבוא "צו לשמירת הניקיון";
(3) בסעיף קטן (ג), אחרי פסקה (1) יבוא:

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 546, מיום ח' בכסלו התשע"א (15 בנובמבר 2010), עמ' 282.
1 ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התשע"א, עמ' 745.

”(א1) (א) משליך פסולת גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטות רכב, פסדים או צמיגים, בניגוד להוראות סעיף 2.

(ב) השליך אדם פסולת כאמור בפסקת משנה (א) מרכב, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש ועל אף האמור בכל דין –

(1) לפסול אותו אדם מהחזיק ברישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על שנה אחת;

(2) לפסול אדם מהחזיק ברישיון הרכב שממנו הושלכה הפסולת, וזאת בין אם אותו אדם הוא המורשע ובין אם לאו, לתקופה שלא תעלה על שישה חודשים; ואולם לא יחליט בית המשפט על פסילת אדם שאינו המורשע מהחזיק ברישיון הרכב, אלא לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו;

(3) הורה בית המשפט על פסילת אדם מהחזיק ברישיון הרכב, יורה על מקום הימצא הרכב במהלך תקופת הפסילה.”

4. תיקון סעיף 13 בסעיף 13 לחוק העיקרי –

(1) במקום כותרת השוליים יבוא ”צו לשמירת הניקיון”;

(2) בכל מקום, המילים ”לאיכות הסביבה” – יימחקו;

(3) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) (1) נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה כי מתקיים אחד מאלה, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לתת צו לשמירת הניקיון לפי הוראות סעיף זה:

(א) הושלכו פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב או לוכלכה רשות הרבים, בניגוד להוראות סעיף 2, או שקיים יסוד סביר להניח כי תושלך פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב או תלוכלך רשות הרבים כאמור;

(ב) פונתה פסולת מאחד הסוגים המפורטים בסעיף 7(א) שלא בהתאם להוראות לפי סעיף 7(ד), או שקיים יסוד סביר להניח כי תפונה פסולת כאמור.

(2) צו לשמירת הניקיון יכול שיינתן לכל אחד מאלה, לפי העניין:

(א) מי שהשליך את הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות הרכב או מי שלכלך את רשות הרבים, כאמור בפסקה (1)(א), או מי שקיים יסוד סביר להניח כי הוא עומד לבצע פעולה מהפעולות כאמור;

(ב) מי שפינה את הפסולת כאמור בפסקה (1)(ב), או מי שקיים יסוד סביר להניח כי הוא עומד לבצע פינוי כאמור;

(ג) בעל הנכס או מחזיק הנכס שבו בוצעה או עומדת להתבצע פעולה מהפעולות כאמור בפסקאות (1)(א) או (1)(ב), ובלבד שלא יינתן צו כאמור אם נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, כי בעל הנכס או מחזיק הנכס נקט אמצעים סבירים למניעת ביצוע פעולה כאמור באותן פסקאות;

(ד) הרשות המקומית שבתחומה בוצעה או עומדת להתבצע פעולה מהפעולות המנויות בפסקה (1)(א);

(ה) מי שהזמין את פינוי הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות הרכב שהושלכו או שקיים יסוד סביר להניח כי יושלכו, כאמור בפסקה (1)(א), או מי שהזמין את פינוי הפסולת שפונתה או שיש יסוד סביר להניח כי תפונה כאמור בפסקה (1)(ב), ובלבד שלא יינתן צו כאמור אם נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, כי מי שהזמין את הפינוי כאמור נקט אמצעים סבירים למניעת ביצוע פעולה כאמור באותן פסקאות;

(ו) בעל הרכב או האחראי לרכב שממנו הושלכו הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות רכב או שקיים יסוד סביר להניח כי יושלכו ממנו, כאמור בפסקה (1)(א), או בעל הרכב או האחראי לרכב אשר הוביל פסולת שפונתה או שיש יסוד סביר להניח כי תפונה, כאמור בפסקה (1)(ב), ובלבד שלא יינתן צו כאמור אם נוכח השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה, כי בעל הרכב או האחראי לרכב נקט אמצעים סבירים למניעת ביצוע פעולה כאמור באותן פסקאות.

(3) בצו לשמירת הניקיון רשאי השר או עובד המשרד שהוא הסמיך לעניין זה לצוות על ביצוע פעולות כמפורט להלן, לפי העניין, במועד ובאופן שייקבעו בצו –

(א) להפסיק את הפעולה שלגביה ניתן הצו, להימנע ממנה או לצמצמה, ולנקוט אמצעים סבירים אחרים הדרושים בנסיבות העניין למניעה או לצמצום של הפעולה כאמור, לסילוק הפסולת, פסולת הבניין או גרוטות הרכב, או לניקוי הכללון, ולעניין צו הניתן לבעל נכס או למחזיק נכס כאמור בפסקה (2)(ג) – לצוות עליו לנקוט אמצעים סבירים שימנעו מאדם אחר לבצע את הפעולה שלגביה ניתן הצו בנכס שבבעלותו או בהחזקתו;

(ב) להחזיר, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, את המצב לקדמותו;

(4) בסעיף קטן (א)(1), במקום "הושלכה פסולת או פסולת בניין ברשות הרבים או כי לוכלכה רשות הרבים" יבוא "מתקיים האמור בסעיף קטן (א)(1)(א) או (א)(1)(ב)", במקום "לצוות כאמור בסעיף קטן (א) על מי שהשליך את הפסולת או על מי שלכלך את רשות הרבים או על בעל הנכס שבו הושלכה הפסולת" יבוא "לצוות כאמור בסעיף קטן (א)(3) על המנויים בסעיף קטן (א)(2), לפי העניין" ובמקום "לצוות על הרשות המקומית, כאמור בסעיף קטן (א)" יבוא "לצוות על הרשות המקומית כאמור בסעיף קטן (א)(3)";

(5) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), רשאי מי שמוסמך לתת צו לפי סעיפים קטנים (א) או (1א) להורות, בעל פה, לאדם המשליך לנגד עיניו פסולת, פסולת בניין או גרוטות רכב או המלכלך לנגד עיניו את רשות הרבים, בניגוד להוראות סעיף 2, או המפנה לנגד עיניו פסולת בניגוד להוראות סעיף 7(ד), להימנע באופן מיידי מביצוע הפעולה כאמור או להורות לו, בעל פה, כיצד לבצעה; הוראה כאמור תעמוד בתוקפה עד למתן צו לפי סעיפים קטנים (א) או (1א) או עד תום שבעה ימים מהמועד שבו ניתנה ההוראה, לפי המוקדם; מי שנתן הוראה כאמור בסעיף קטן זה יתעדה בכתב סמוך ככל האפשר למועד נתינתה."

5. תיקון סעיף 13ב1 בסעיף 13ב1(א) לחוק העיקרי, במקום הכולל במילים "לבית המשפט" יבוא "לבית משפט השלום בקשה לביטול, ולעניין צו לפי סעיף 13ב1(א) – לבית משפט השלום או לבית המשפט לעניינים מקומיים".
6. תיקון סעיף 15א בסעיף 15א(ג) לחוק העיקרי, במקום "פסקאות (1)(א) או (4)(א) של סעיף 13(ב)" יבוא "סעיף 13(ב)(4) או לפי סעיף 13(ג)(1)(א)".
7. הוספת פרק ז' אחרי סעיף 15א לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ז' 1: הוראות חילוט

15.ב. (א) הורשע אדם בעבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש, לצוות על חילוט חפץ ששימש לביצוע עבירה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הורשע אדם בביצוע עבירה לפי סעיף 13(ג)(1)(א) (בסעיף זה – העבירה הראשונה), וביצע את אותה עבירה פעם נוספת בשלוש השנים ממועד ביצוע העבירה הראשונה (בסעיף זה – העבירה השנייה), יצווה בית המשפט לאחר שהרשיעו בעבירה השנייה, נוסף על כל עונש, על חילוט הרכב שממנו הושלכה הפסולת כאמור בסעיף 13(ג)(1)(א), אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שירשמו.

(ג) על חילוט לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 10 רישא, 11(א) ו-12, 13, 18(א)2, ו-20 עד 30 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003² (בסעיף זה – חוק מאבק בארגוני פשיעה), בשינויים המחויבים ושינויים אלה:

(1) בסעיף 13(א) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, במקום "בבית משפט מחוזי" יקראו "בבית משפט השלום";

(2) בסעיף 21 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, במקום "פרקליט מחוז" יקראו "תובע", במקום "לאפוטרופוס הכללי" יקראו "לחשב המשטר להגנת הסביבה" ובהגדרה "בית המשפט", במקום האמור בה יקראו "בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום";

(3) בסעיף 23 לחוק מאבק בארגוני פשיעה –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "פרקליט מחוז" יקראו "תובע";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "שישה חודשים" יקראו "שלושה חודשים";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "שופט של בית המשפט העליון" יקראו "שופט של בית משפט מחוזי";

(4) בסעיפים 27 ו-28(ג) ו-28(ד) לחוק מאבק בארגוני פשיעה, בכל מקום, במקום "מאוצר המדינה" יקראו "מהקרן לשמירת הניקיון שהוקמה לפי סעיף 10 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984";

² ס"ח התשס"ג, עמ' 502.

(5) בסעיף 30 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, במקום "לבית המשפט העליון" יקראו "לבית משפט מחוזי" ובמקום "בית המשפט העליון" יקראו "בית משפט מחוזי".

ניהול הרכוש המחולט 115. החלטת בית המשפט על חילוט לפי פרק זה תהיה אסמכתה בידי חשב המשרד או מי מטעמו לתפוס את הרכוש המחולט; הרכוש שחולט, או תמורתו, יועבר לקרן."

8. בסעיף 16(ב) לחוק העיקרי, במקום "13(ב)(1)(2)" יבוא "13(ג)(א)(2)". תיקון סעיף 16
9. בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995³, בסעיף 1, בהגדרה "חוב", בפסקה (9)(ד), במקום "צו ניקוי" יבוא "צו לשמירת הניקיון". תיקון חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות – מס' 12
10. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁴ (בחוק זה – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים), בתוספת הראשונה, בפרט 23, בסופו יבוא: תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – מס' 64
- "(9) החלטת חשב המשרד להגנת הסביבה לפי סעיף 11 לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984⁵."
11. בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008⁶, בתוספת, בפרט (8), במקום "13(א)(1) עד (3) ו-5", (ב)(1) ו-3" יבוא "13(א)(2) ו-3", (ב)(1)". תיקון חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים) – מס' 5
12. תחילתו של חוק זה ביום ג' בתשרי התשע"ב (1 באוקטובר 2011) (בחוק זה – יום התחילה). תחילה
13. (א) הוראות סעיף 11 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, ופרט 23(9) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, כנוסחו בסעיף 10 לחוק זה, יחולו גם על הליכים שהוגש בעניינם ערעור לבית משפט השלום לפי סעיף 11 לחוק העיקרי כנוסחו לפני יום התחילה ושהיו תלויים ועומדים ערב יום התחילה, והם יועברו לערכאה המוסמכת לדרון בהם לפי ההוראות האמורות, למעט אם עד יום התחילה החלו להישמע בהם טענות הצדדים.
- (ב) ניתנה החלטה לפי סעיף 11 לחוק העיקרי בתקופה של 30 הימים שלפני יום התחילה, ולא הוגש לגביה ערעור לפי סעיף 11 לחוק העיקרי כנוסחו לפני יום התחילה, יראו את יום התחילה כמועד מתן החלטה לעניין הגשת עתירה על החלטה בהתאם לפרט 23(9) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים כנוסחו בסעיף 11 לחוק זה.

גלעד ארדן
השר להגנת הסביבה

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התשע"א, עמ' 726.

⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"א, עמ' 1047.

⁵ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

⁶ ס"ח התשס"ח, עמ' 534; התשע"א, עמ' 749.

חוק הכניסה לישראל (תיקון מס' 22), התשע"א-2011*

1. החלטת מונח בסימן ב' לפרק הרביעי
- בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952' (להלן – החוק העיקרי), בפרק רביעי, בסימן ב', בכל מקום –
- (1) במקום "בית הדין" יבוא "בית הדין לביקורת משמורת";
- (2) במקום "לבית הדין" יבוא "לבית הדין לביקורת משמורת".
2. תיקון סעיף 13יט
- בסעיף 13יט(ט) לחוק העיקרי, אחרי "שלא במעמד המוחזק במשמורת" יבוא "ובא כחור".
3. תיקון סעיף 13כא
- בסעיף 13כא לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב), אחרי "בעניין הרחקה" יבוא "למעט במקרים המנויים בתוספת";
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) הוגש ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים, לפי סעיף 13לא(א), והיה תלוי ועומד באותו מועד ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לביקורת משמורת שהוגש לפי סעיף קטן (א), הנובע מאותן נסיבות, או הוגש ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לביקורת משמורת לפי סעיף קטן (א), והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים שהוגש לפי סעיף 13לא(א), הנובע מאותן נסיבות, ידון בית המשפט לעניינים מינהליים בערעורים במאוחד, במסגרת הערעור על החלטת בית הדין לעררים";
- (3) בסעיף קטן (ג), אחרי "בערעור" יבוא "על החלטת בית הדין לביקורת משמורת או על החלטת בית הדין לעררים".
4. הוספת פרק רביעי
- אחרי סעיף 13כא לחוק העיקרי יבוא:

"פרק רביעי: בית דין לעררים

הגדרות 13כב. בפרק זה –

- "בית הדין לעררים" – בית הדין שהוקם לפי סעיף 13כג;
- "החלטה של רשות" – כהגדרתה בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, המנויה בתוספת;
- "חוק בתי דין מינהליים" – חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992²;
- "חוק בתי משפט לעניינים מינהליים" – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁵;
- "חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁴.
- בית דין לעררים 13כג. (א) שר המשפטים ימנה בית דין, אחד או יותר, של דן יחיד, שידון בעררים על החלטה של רשות המנויה בתוספת, בענייני כניסה לישראל, שהייה ושיבה בישראל או יציאה ממנה או בענייני אזרחות, המנויים בתוספת.

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 550, מיום ו' בטבת התשע"א (13 בדצמבר 2010), עמ' 312.

¹ ס"ח התשי"ב, עמ' 354; התשע"א, עמ' 926.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

³ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ב) מינוי בית הדין לעררים לפי הוראות סעיף קטן (א) ייעשה מבין מועמדים שתבחר ועדה שחבריה הם:

(1) המנהל הכללי של משרד המשפטים, והוא יהיה היושב ראש;

(2) עובד המדינה שהוא משפטן הבקיא בדיני הכניסה לישראל והיציאה ממנה ובדיני האזרחות, שימנה היועץ המשפטי לממשלה;

(3) משפטן מקרב הציבור שימנה נציב שירות המדינה.

(ג) כשיר להתמנות לבית הדין לעררים שופט בדימוס או מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, הבקיא בדיני הכניסה לישראל והיציאה ממנה ובדיני האזרחות.

(ד) תקופת הכהונה של בית הדין תהיה חמש שנים, ורשאי שר המשפטים, בהמלצת הוועדה האמורה בסעיף קטן (ב), לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת.

13כבד. (א) הרואה את עצמו נפגע מהחלטה של רשות בעניינו, רשאי להגיש ערר על החלטה לבית הדין לעררים (בפרק זה – ערר).

(ב) ערר יוגש בכתב, בתוך 30 ימים מיום שהחלטה בעניינו של מגיש הערר (בפרק זה – העורר) פורסמה כדין, או מיום שהעורר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעורר עליה, לפי המוקדם.

(ג) (1) הוגש ערר לבית הדין לעררים נגד החלטה של רשות, רשאי בית הדין לעררים לדון במסגרת הערר גם בעניין המשמורת או השחרור בערובה.

(2) אין בהחלטת בית הדין לעררים לפי סעיף קטן זה, כדי לגרוע מסמכות בית הדין לביקורת משמורת לפי סימן ב' לפרק רביעי, ואולם כל עניין שהחליט בו בית הדין לעררים במסגרת הערר, לא ייזקק לו בית הדין לביקורת משמורת, אלא אם כן נוכח כי חל שינוי בנסיבות שהיוו בסיס להחלטת בית הדין לעררים.

(3) החליט בית הדין לעררים לשחרר את העורר ממשמורת, רשאי הוא להורות כי יינתן לו רישיון זמני כאמור בסעיף 2(א)5, עד להכרעתו בערר.

13כבד. ההוראות לפי חוק בתי דין מינהליים, למעט לפי סעיפים 16, 17, 30, 37, 41, 45 ו-54, יחולו על בית הדין לעררים ועל ערר בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים לפי פרק זה.

13כבד. על אף האמור בסעיף 26(ג) לחוק בתי דין מינהליים, בית הדין לעררים רשאי לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו בכתב בלבד, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בעשיית צדק בעניינו של העורר; אין בהוראה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 24 לחוק בתי דין מינהליים.

ערר

תחולת הוראות חוק בתי דין מינהליים

טיעון לפני בית הדין לעררים

- 13כז. בית הדין לעררים ידון בערר בהתאם לעילות, לסמכויות ולסעדים שלפיהם דן בית משפט לעניינים מינהליים, בעתירה מינהלית, לפי סעיף 8 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים.
- 13כח. (א) בית הדין לעררים הדן בערר רשאי, ביוזמתו או לבקשת העורר, אם מצא כי נזקק לכך לשם הכרעה בערר, להורות לרשות למסור לו את המסמכים שבידה הנוגעים להחלטה שלגביה הוגש הערר.
- (ב) העורר רשאי לעיין במסמכים שהוגשו לבית הדין לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן ביקשה הרשות כי העורר לא יוכל לעיין במסמכים, כולם או חלקים מהם, שהתקיים בהם אחד הטעמים המפורטים בסעיף 9(א)(3) או (ב) לחוק חופש המידע, ובלבד שלא יימנע עיון בשל טעם כאמור, אלא במידה הנדרשת על ידי אותו הטעם.
- (ג) ביקש העורר לעיין במסמכים שהוגשו לבית הדין לעררים, שהעיון בהם נמנע ממנו לפי סעיף קטן (ב), רשאי בית הדין לאפשר לו לעיין במסמכים, כפי שיקבע, אם לדעתו הצורך בעיון לשם עשיית צדק עדיף מן הטעם למניעת העיון.
- (ד) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), כללו המסמכים שנדרשה הרשות להציג לפני בית הדין לעררים לפי הוראות סעיף קטן (א), מידע אשר לדעתה אין לגלותו לעורר בשל העילות הקבועות בסעיף 9(א)(1), (2) או (4) לחוק חופש המידע (בפרק זה – מידע חסוי), יהיו מסירת המידע החסוי לבית הדין וזכות העיון של העורר בו בהתאם להליך הקבוע בסעיף 13כט.
- 13כט. (א) הרשות רשאית לבקש מבית הדין לעררים, להציג לפניו מידע חסוי, אף שלא בנוכחות העורר ובא כוחו ובלי לגלות להם את תוכנו; ביקשה כאמור תודיע על כך לעורר או לבא כוחו.
- (ב) בית הדין לעררים רשאי לעיין במידע חסוי, שהוגשה לגביו בקשה כאמור בסעיף קטן (א), לשם החלטה בבקשה, ולקבל מהרשות פרטים נוספים לעניין המידע, שלא בנוכחות העורר ובא כוחו.
- (ג) מצא בית הדין לעררים כי העניין שיש באיגלויו של המידע החסוי, לשם הגנה על ביטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, שלום הציבור או עניין ציבורי חשוב אחר, עדיף מן הצורך לגלותו לשם עשיית צדק, רשאי הוא לקיים את הדיון בעניינו של העורר אף שלא בנוכחות העורר ובא כוחו ובלי לגלות להם את תוכנו של המידע החסוי.
- (ד) בית הדין לעררים יודיע לרשות ולעורר או לבא כוחו, על החלטתו בבקשה לפי סעיף זה, ורשאי הוא לקבוע שנימוקי ההחלטה, כולם או מקצתם, יהיו חסויים.

עילות, סמכויות
וסעדים

מסירת מסמכים
לבית הדין לעררים
ועיון העורר בהם

(ה) החליט בית הדין לעררים שלא לגלות לעורר ולבא כוחו את תוכנו של מידע חסוי, כולו או מקצתו, יורה לרשות על העברת פרטים או תמצית של המידע החסוי לעורר או לבא כוחו, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בשלום הציבור או בעניין ציבורי חשוב אחר.

סופיות הדין 13ל. לא יידרש בית הדין לעררים לערר בעניין שכבר נדון והוכרע על ידו, אלא אם כן חל שינוי בנסיבות או התגלו עובדות חדשות שלא היו ידועות במועד ההכרעה בערר; ואולם אם חל שינוי בנסיבות או התגלו עובדות כאמור, יביאן העורר תחילה לפני הרשות שקיבלה את ההחלטה הקודמת בעניינו, לצורך קבלת החלטה חדשה באותו עניין.

ערעור מינהלי 13לא. (א) החלטה סופית של בית הדין לעררים ניתנת לערעור בזכות לפני בית משפט לעניינים מינהליים; ערעור לפי סעיף קטן זה יוגש בתוך 45 ימים מיום מתן החלטת בית הדין לעררים, אם ניתנה לפני העורר, ואם לא ניתנה לפניו – מיום שהומצאה לו.

(ב) החלטה אחרת של בית הדין לעררים, ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים, אם ניתנה לכך רשות מאת שופט של בית משפט לעניינים מינהליים; לעניין זה, "החלטה אחרת" – החלטה לעניין עיכוב ביצוע לפי סעיף 33 לחוק בתי דין מינהליים, וכן החלטה בעניין סמכות עניינית.

(ג) (1) הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים נגד החלטה בעניין המנוי בפרט 12 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, והיה תלוי ועומד, באותו מועד, ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים שהוגש לפי סעיף קטן (א), הנובע מאותן נסיבות, ידון בית המשפט במסגרת העתירה, גם בערעור על החלטת בית הדין לעררים, והערעור על החלטת בית הדין לעררים – יימחק; ואולם אם טרם הגיש העותר ערעור מינהלי על החלטת בית הדין לעררים לפי הוראות סעיף קטן (א), יכלול את טענותיו במסגרת העתירה לפני בית המשפט לעניינים מינהליים.

(2) על הגשת ערעור לפי הוראות סעיף קטן (א), במקרה שבו תלוי ועומד ערעור שהוגש לפי סעיף 13כא(א), ועל הגשת ערעור לפי סעיף 13כא(א) במקרה שבו תלוי ועומד ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 13כא(ב).

ערעור היועץ המשפטי לממשלה על החלטה בעניין מידע חסוי 13לב. (א) (1) על אף הוראות סעיף 13לא, על החלטת בית הדין לעררים בעניין מידע חסוי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לערער בזכות לפני בית משפט לעניינים מינהליים.

(2) הודיע בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבית הדין לעררים כי הוא שוקל להגיש ערעור לבית המשפט לעניינים מינהליים כאמור בפסקה (1), לא יעביר בית הדין לעררים את המידע לעורר עד להכרעה בערעור, ובלבד שהערעור יוגש בתוך 15 ימים מיום שמסר הודעה כאמור.

(ב) (1) נדחה ערעור על החלטת בית הדין לעררים לגלות מידע חסוי, שהוגש לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לערער על כך, בתוך 15 ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה לדחות את ערעורו, לבית המשפט העליון, שידון בערעור בשופט אחד.

(2) הודיע בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבית משפט לעניינים מינהליים ולבית הדין לעררים כי הוא שוקל להגיש ערעור לבית המשפט העליון כאמור בפסקה (1), לא יעביר בית הדין לעררים או בית המשפט לעניינים מינהליים, את המידע לעורר עד להכרעה בערעור.

(ג) מסר בא כוח היועץ המשפטי לממשלה הודעה כאמור בסעיפים קטנים (א)(2) או (ב)(2), והחליט לאחר מכן שלא להגיש ערעור כאמור באותם סעיפים קטנים, יודיע על כך בהקדם האפשרי לבית הדין לעררים או לבית המשפט לעניינים מינהליים, שלהם נמסרה ההודעה כאמור.

(ד) הדיון בערעור לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) יתקיים בדלתיים סגורות, ורשאי בית המשפט לעניינים מינהליים או בית המשפט העליון, לפי העניין, לעיין במידע החסוי לשם החלטה בערעור ולקבל פרטים נוספים מבא כוח היועץ המשפטי לממשלה לעניין המידע, שלא בנוכחות העורר ובא כוחו.

(ה) החליט בית המשפט לעניינים מינהליים, במסגרת ערעור לפי סעיף 13א(א) לגלות מידע חסוי לעורר או לבא כוחו, רשאי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לערער על כך לבית המשפט העליון, ויחולו לעניין הערעור כאמור הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ד), בשינויים המחוייבים.

13לג. החליט בית הדין לעררים על גילוי של מידע חסוי לעורר או לבא כוחו, או הורה בית המשפט לעניינים מינהליים או בית המשפט העליון על גילוי של מידע כאמור, רשאים בא כוח היועץ המשפטי לממשלה או הרשות שעל החלטתה הוגש הערר, לבקש מבית הדין לעררים כי לא יביא בחשבון את המידע האמור לצורך החלטה בעניינו של העורר; ביקשו בא כוח היועץ המשפטי לממשלה או הרשות, כאמור, לא יתחשב בית הדין במידע האמור, והמידע לא יועבר לעורר.

א-יהסתמכות על מידע חסוי

13לד. (א) שר המשפטים ממונה על ביצוע פרק זה, והוא רשאי, בהתייעצות עם שר הפנים, להתקין תקנות בעניינים אלה:

(1) סדרי הדין ודיני ראיות בבית הדין לעררים, ובכלל זה הדרך להגשת ערר;

(2) הוראות בדבר העברת הדיון בערר שהתקיים לגביו האמור בסעיף 13לג, לדיון לפני מותב אחר של בית דין לעררים מזה שדן בבקשה לפי סעיף 13כט, במידת האפשר;

(3) סדרי המינהל בבית הדין לעררים;

(4) קביעת שיעורים או שיעורים מרביים של הוצאות ושכר טרחה, לבעלי דין או לעדים;

(5) אגרות בעד הגשת הליכים לבית הדין לעררים, ונסיבות חריגות שבהן יינתן פטור מאגרות כאמור.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)4 ו-5 יותקנו באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

13לד. שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

5. בסעיף 16 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) – בטל.

תיקון סעיף 16

6. אחרי סעיף 19 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת תוספת

“תוספת”

(סעיף 13כג)

1. החלטה של שר הפנים, לפי החיקוקים המפורטים להלן:

(א) סעיף 2(א) לחוק זה – בעניינו של בן זוג של בעל רישיון לישיבת קבע בישראל או של בן זוג של אזרח ישראלי;

(ב) תקנה 12 לתקנות הכניסה לישראל, התשל”ד–1974⁵;

(ג) סעיף 7 לחוק האזרחות, התשי”ב–1952⁶, בעניינו של בן זוג של אזרח ישראלי⁷.

7. בחוק האזרחות, התשי”ב–1952⁷, אחרי סעיף 15 יבוא:

“ערר לבית הדין 15א. החלטה לפי חוק זה של רשות המנויה בתוספת לחוק הכניסה לעררים לישראל, התשי”ב–1952⁸, בעניינים המנויים באותה תוספת, ניתנת לערר לפי הוראות פרק רביעי לחוק האמור.”

תיקון חוק
האזרחות – מס’ 11

8. בחוק בתי דין מינהליים, התשנ”ב–1992⁹, בתוספת, בסופה יבוא:

תיקון חוק בתי
דין מינהליים
– מס’ 7

22. בית הדין לעררים לפי סעיף 13כג לחוק הכניסה לישראל, התשי”ב–1952.

⁵ ק”ת התשל”ד, עמ’ 1517.

⁶ ס”ח התשי”ב, עמ’ 146.

⁷ ס”ח התשי”ב, עמ’ 146; התשע”א, עמ’ 733.

⁸ ס”ח התשי”ב, עמ’ 354.

⁹ ס”ח התשנ”ב, עמ’ 90; התשע”א, עמ’ 908.

9. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – מס' 65

בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁰ –

- (1) בתוספת הראשונה, בפרט 12, ברישה, בסופה יבוא "ולמעט החלטות הנתונות לערר לפני בית הדין לעררים לפי פרק רביעי לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952";
- (2) בתוספת השנייה, בפרט 10, במקום "לפי סעיף 13כא" יבוא "לפי סעיפים 13כא, 13זא ו-13לב".

10. תחילה, החלה בהדרגה והוראות מעבר

(א) תחילתו של חוק זה ביום שקבע שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר, בצו (להלן – יום התחילה).

(ב) חוק זה יוחל בהדרגה על פי צווים שיקבע שר המשפטים, בהסכמת שר האוצר, ובלבד שההחלה תושלם לא יאוחר מתום שלוש שנים מיום התחילה; החלה בהדרגה בצווים לפי סעיף קטן זה יכול שתיעשה, בין השאר, לפי אזורי שיפוט ולפי מועדים, והכל כפי שייקבע בצווים.

(ג) הוראות חוק זה שהוחלו באזור שיפוט מסוים לפי סעיף קטן (ב), יחולו גם על הליכים התלויים ועומדים, ביום התחולה כאמור, בבית משפט לעניינים מינהליים באותו אזור והם יועברו לבית הדין לעררים המוסמך לדון בהם לפי ההוראות האמורות, ובלבד שלא הוחל בהם בשמיעת טענות הצדדים.

(ד) לעניין סעיף 9(ב) לחוק בתי דין מינהליים, לא יראו עובד המדינה שמונה בידי שר הפנים ליושב ראש ועדת השגה לזרים, בהתאם לנוהלי משרד הפנים, לפני תום שלוש השנים האמורות בסעיף קטן (ב), כמי שיש לו קשר באופן תדיר עם הרשות המינהלית.

אליהו ישי
שר הפנים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹⁰ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"א, עמ' 1067.

חוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011*

1. מטרתו של חוק זה להבטיח ייצור ואספקה של תוצרת חקלאית טרייה מן הצומח המשמשת למאכל אדם, העומדת בתקנים של איכות ובטיחות, באמצעות קביעת נהלים לייצור התוצרת והסדרת מערכת בקרה ופיקוח על כל שלבי ייצורה ושיווקה, והכל לתועלת הצרכנים והיצרנים.
2. בחוק זה –
- "אישור" – אישור שנתן המנהל לפי סעיף 9(ב);
 - "בקרה" – בקרה על ייצור או שיווק צמחים בהתאם לתנאי היתר, כאמור בסעיף 8;
 - "גוף בקרה" – גוף שהמנהל נתן לו אישור לשמש גוף בקרה לפי סעיף 9(ב);
 - "היתר" – היתר לשימוש בסמל נוהל משופר שנתן המנהל לפי סעיף 5(א);
 - "ייצור" – כלל השלבים של תהליך גידול צמחים המיועדים למכירה לצרכנים, לרבות הכנת שטח גידול, זריעה, שתילה, גידול ואסיף;
 - "יצרן" – מי שעוסק בייצור;
 - "מכירה" – העברה בכל דרך מדרכי ההעברה;
 - "המנהל" – עובד משרד החקלאות ופיתוח הכפר שמינה השר בהתאם להוראות סעיף 17;
 - "מפקח" – עובד המדינה שהשר הסמיכו לפי סעיף 12;
 - "משווק" – מי שעוסק בשיווק;
 - "הנוהל הבסיסי" – נוהל ובו תנאים בסיסיים לייצור או לשיווק צמחים, כפי שקבע השר לפי סעיף 3(ב);
 - "נוהל משופר" – נוהל שהשר קבע לפי סעיף 3(ג);
 - "סמל בקרה" – סמל של גוף בקרה שהמנהל אישר לפי סעיף 9(ב);
 - "עיבוד" – כל פעולה לשינוי מרקם או צורה של צמח, לרבות שטיפה וחיתוך לשם הכנת הצמח למאכל אדם בלא כל טיפול נוסף, ולמעט פעולות הבחלה או חיתוך שמתבצעות בבית אריזה;
 - "צמח" – ירקות ופירות, לרבות פירות הדר, המשמשים למאכל אדם, בטרם עברו תהליך עיבוד;
 - "שיווק" – כלל השלבים של תהליך שיווק צמחים המיועדים למכירה לצרכנים, לרבות ייבוא, מיון, אריזה, סימון, הובלה ואחסון;
 - "השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר.
3. (א) לא ייצר אדם צמח ולא ישווקו אלא אם כן הוא מקיים את הנוהל הבסיסי לפחות.
- (ב) השר יקבע בתקנות נוהל בסיסי, שיפורטו בו תנאים לייצור ולשיווק צמחים, לרבות לעניין בטיחות ואיכות פנימית וחיצונית של הצמחים, ואולם תנאים לעניין איכות ייקבעו בנוגע לשיווק בלבד, החל משלב המיון.

הסדרת הייצור והשיווק

* התקבל בכנסת ביום ג' באב התשע"א (3 באוגוסט 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 511, מיום כ"ז בסיוון התשע"ע (9 ביוני 2010), עמ' 1098.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות נוהל משופר, אחד או יותר, שיכלול, נוסף על תנאי הנוהל הבסיסי, תנאים שיקבע בעניינים כאמור בסעיף קטן (ב); קבע השר נוהל כאמור, יקבע סמל לאותו נוהל (בחוק זה – סמל נוהל משופר), שניתן יהיה לעשות בו שימוש לגבי צמחים המיוצרים ומשווקים בהתאם לתנאי אותו נוהל, בכפוף להוראות לפי חוק זה.

(ד) תקנות לפי סעיף זה יותקנו בהתייעצות עם מועצת הצמחים כמשמעותה בחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, וכן –

(1) לעניין שיווק צמחים – גם בהתייעצות עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה;

(2) לעניין בטיחות הייצור והשיווק של צמחים – גם בהסכמת שר הבריאות.

4. בקשה לקבלת היתר או לחידושו

(1) רשימת צמחים שהוא מבקש לסמן בסמל;

(2) רשימת נוהלי העבודה שלפיהם הוא ייצר או ישווק כל צמח;

(3) הסדר עם גוף בקרה לביצוע בקרה אצל המבקש (בחוק זה – הסדר בקרה);

(4) פרטים נוספים לפי דרישת המנהל.

5. היתר לשימוש בסמל נוהל משופר

(א) נוכח המנהל כי התקיימו התנאים המפורטים להלן, ייתן למבקש היתר לשימוש בסמל נוהל משופר, ורשאי הוא לקבוע בהיתר תנאים נוספים:

(1) הבקשה הוגשה בהתאם להוראות סעיף 4;

(2) אופן הייצור והשיווק המפורט בבקשה תואם את הוראות הנוהל המשופר;

(3) המבקש לא הורשע בעבירה –

(א) לפי חוק זה או לפי חוק להסדרת תוצרת אורגנית, התשס"ה-2005;

(ב) לפי חיקוק אחר, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לקבל היתר לפי חוק זה.

(ב) דחה המנהל בקשה לקבלת היתר, יודיע על כך למבקש בהודעה מנומקת בכתב.

(ג) תוקפו של היתר יהיה לתקופה של שלוש שנים.

6. התליית היתר וביטולו

(א) המנהל רשאי להתלות היתר או לבטלו אם התקיים אחד מאלה:

(1) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן ההיתר לפי סעיף 5(א);

(2) בעל ההיתר אינו ממלא אחר התנאים הנוספים שקבע המנהל לפי סעיף 5(א).

(ב) המנהל לא יתלה או יבטל היתר כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הודיע על כך בכתב לבעל ההיתר 14 ימים לפחות לפני הביטול או ההתליה ונתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניו בכתב או בעל פה.

¹ ס"ח התשל"ג, עמ' 310.

² ס"ח התשס"ה, עמ' 474.

7. לא יסמן אדם צמח או אריזה של צמח בסמל נוהל משופר, אלא בהתאם להיתר וכשלצד סמל הנוהל המשופר מופיע סמל גוף הבקרה המבקש את קיום תנאי ההיתר.
8. (א) גוף בקרה שבעל היתר התקשר עמו בהסדר בקרה, יבצע אצל בעל ההיתר בקרה על ייצור או שיווק צמח לפי תנאי ההיתר, ולא יתיר שימוש בסמל הבקרה שלו אלא אם כן הייצור או השיווק, לפי העניין, נעשים על פי תנאי ההיתר כאמור.
- (ב) גוף בקרה ינקוט את כל האמצעים הנדרשים באופן סביר, בהתאם להוראות שקבע השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, כדי לוודא את קיום תנאי ההיתר בידי בעל ההיתר שהתקשר עמו בהסדר בקרה.
9. (א) המבקש לשמש גוף בקרה יגיש למנהל בקשה בהתאם להוראות שקבע השר. (אישור גוף בקרה)
- (ב) התקיימו במבקש התנאים המפורטים להלן, יאשר המנהל את המבקש כגוף בקרה ואת סמל הבקרה שלו, ורשאי הוא לקבוע באישור תנאים נוספים:
- (1) המבקש ועובדיו עומדים בדרישות השכלה וניסיון ובתנאים אחרים שקבע השר לפי סעיף 21(א)(1);
- (2) מנהל המבקש ובעלי עניין בו לא הורשעו בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין זה ראוי לתת אישור למבקש;
- (3) אין בעיסוקו של המבקש, של מנהלו או של בעל עניין בו, דבר העלול לגרום למי מהם להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידם האמור לבין עניין אישי שלהם או של קרובם, או לבין תפקיד אחר שלהם.
- (ג) דחה המנהל בקשה כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך למבקש בהודעה מנומקת בכתב.
- (ד) בסעיף זה –
- ”אמצעי שליטה”, בתאגיד – כל אחד מאלה:
- (1) זכות הצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;
- (2) הזכות למנות דירקטור או מנהל כללי, ובתאגיד שאינו חברה – בעלי תפקידים דומים;
- (3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;
- (4) הזכות לחלק ביתרת נכסי התאגיד לאחר סילוק חובותיו בעת פירוק;
- ”בעל עניין” – מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד, ובחברה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור ונסחרים בבורסה – מי שמחזיק ביותר מעשרה אחוזים, או מי שמכהן בהם כדירקטור או כמנהל כללי;
- ”מנהל” – מנהל פעיל או האחראי מטעם המבקש על תחום הבקרה;
- ”קרוב” – בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של המבקש, של מנהל בו או של בעל עניין בו, ובן זוגו של כל אחד מאלה.
10. (א) המנהל רשאי להתלות אישור שנתן או לבטלו, אם נוכח כי התקיים אחד מאלה:
- (1) חדל להתקיים תנאי מהתנאים למתן האישור לפי סעיף 9(ב);

(2) גוף הבקרה אינו ממלא אחר התנאים הנוספים שקבע המנהל לפי סעיף 9(ב).

(ב) המנהל לא יתלה או יבטל אישור כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הודיע על כך בכתב לגוף הבקרה 14 ימים לפחות לפני הביטול או ההתליה ונתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניו בכתב או בעל פה.

11. תוצאות התליית אישור או ביטולו הותלה או בוטל אישור של גוף בקרה כאמור בסעיף 10, לא יהיה בכך כדי לפגוע בתוקפו של סימון בסמל הבקרה של אותו גוף שנעשה כדיון טרם ההתליה או הביטול.

12. הסמכת מפקחים (א) השר רשאי להסמיך מפקחים, מבין עובדי המדינה, לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה; הסמכת מפקח שאינו עובד משרד החקלאות ופיתוח הכפר תיעשה בהסמכת השר שאותו עובד נמנה עם עובדי משרדו.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף קטן (א), אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, לא יאוחר משלושה חודשים מפניית השר אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו למפקח מטעמים הנוגעים לשלום הציבור וביטחוננו, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר בהסמכת השר לביטחון הפנים, ובלבד שההכשרה לעניין בטיחות הייצור והשיווק של צמחים תהא כפי שהורה שר הבריאות;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר, בהסמכת השר לביטחון הפנים.

(ג) הודעה על הסמכת מפקח לפי סעיף זה תפורסם ברשומות.

13. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) להיכנס למקום שבו מייצרים או משווקים צמחים כדי לבדוק אותם ואת תהליכי ייצורם או שיווקם; ואולם לא ייכנס מפקח למקום המשמש למגורים בלבד, אלא על פי צו של בית משפט;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה ומסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי חוק זה או להקל את ביצוען; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995³;

(3) ליטול דוגמאות של צמחים לשם מסירתן לבדיקה במעבדות שאישר המנהל לעניין זה לפי סעיף 21(א)(3), לשמור אותן או לנהוג בהן בדרך אחרת.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה על הוראות לפי חוק זה, רשאי מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴, בשינויים המחוייבים;

(2) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁵ (בסעיף זה – פקודת מעצר וחיפוש), ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחוייבים;

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁴ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(3) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים; לעניין זה, "חפץ" – לרבות צמחים ואמצעים לייצורם, חומרי אריזה ותכשירים כימיים.

14. מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו, שאותה יציג על פי דרישה.

15. (א) הרואה את עצמו נפגע מהחלטת גוף בקרה לפי סעיף 8, רשאי להשיג עליה לפני המנהל בתוך 14 ימים מיום שניתנה.

(ב) הוגשה למנהל השגה כאמור בסעיף קטן (א), ייתן המנהל את החלטתו המנומקת בתוך שבעה ימי עבודה מיום קבלת ההשגה; עותק של ההחלטה יישלח למשיג.

16. (א) הרואה את עצמו נפגע מהחלטת המנהל לפי סעיפים 5(ב), 6(א), 9(ג), 10(א) ו-15(ב), ערר רשאי לערור עליה לפני ועדת ערר בתוך 14 ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה.

(ב) השר ימנה ועדת ערר בת שלושה חברים והם: נציג שר המשפטים, שהוא שופט בדימוס או מי שכשיר להתמנות שופט בית משפט שלום, והוא יהיה יושב ראש הוועדה, ושני חברים שימנה השר, האחד מבין עובדי משרדו והשני מתוך רשימה שתגיש לו התאחדות חקלאי ישראל, מבין חברי ועדת הערר, תמונה אישה אחת לפחות.

(ג) על ועדת הערר יחולו הוראות חוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992⁶, בשינויים המחויבים מחוק זה.

(ד) החלטת ועדת הערר ניתנת לערעור לפני בית משפט לעניינים מינהליים.

17. השר ימנה, מבין עובדי משרדו, מנהל לעניין חוק זה, וכן ממלא מקום למנהל שימלא את תפקידו בהעדרו; הודעה על מינוי המנהל וממלא מקומו תפורסם ברשומות.

18. (א) המנהל יפרסם באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר רשימה של היתרים ואישורים לפי חוק זה וכן הודעות על התלייתם או ביטולם.

(ב) היה הפרסום כאמור בסעיף קטן (א) בעניין גוף בקרה, יפרסם המנהל הודעה גם ברשומות.

19. (א) מי שעשה אחד מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977⁷ (להלן – חוק העונשין) –

(1) ייצר או שיווק צמח בניגוד להוראות סעיף 3(א);

(2) סימן צמח או אריזה של צמח בסמל בניגוד להוראות סעיף 7;

(3) עשה שימוש בסמל של גוף בקרה אשר האישור שניתן לו הותלה או בוטל לפי הוראות סעיף 10.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.

⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 90.

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

20. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן כדי למנוע ביצוע עבירות כאמור בסעיף 19 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין; לעניין סעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.
- (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 19 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא המשרה בתאגיד הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.
21. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, לרבות בעניינים אלה:
- (1) קביעת תנאים לאישור גוף בקרה, ובכלל זה לעניין הרשעות קודמות, דרישות השכלה וניסיון של מבקש האישור ועובדי גוף הבקרה, אישור סמלו, נוהלי עבודתו והתליית אישורו או ביטולו;
- (2) דרכי הגשת בקשות;
- (3) תנאים לאישור מעבודות; תקנות לפי פסקה זו יותקנו בהתייעצות עם שר הבריאות;
- (4) קביעת אגרות בעד שירות שנותנת המדינה לפי חוק זה, לרבות בעד בקשה להיתר ובקשה לאישור גוף בקרה;
- (5) גביית תשלומים בשל הוצאות שהוציאה המדינה לפי חוק זה.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(1), (4) ו-(5) יותקנו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.
22. (א) הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין אחר ולא לגרוע מהן.
- (ב) אין במתן אישור לסמל בקרה משום מתן רשות לנצל סמל ניצול שלא כדיון או בדרך שיש בה משום הפרת זכויות קיימות על פי כל דין.
23. תיקון חוק העבירות המינהליות – מס' 15
 בחוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985⁸, בתוספת הראשונה, אחרי "חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב-1972" יבוא "חוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011⁹".
24. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים – מס' 66
 בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁰ –
- (1) בתוספת הראשונה, בפרט 41, אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(3) החלטה של רשות לפי חוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011¹¹;"
- (2) בתוספת השנייה, אחרי פרט 19 יבוא:
- "20. ערעור לפי סעיף 16(ד) לחוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011."
25. תיקון חוק בתי דין מינהליים – מס' 8
 בחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992¹¹, בתוספת, אחרי פרט 22 יבוא:
- "23. ועדת ערר לפי סעיף 16 לחוק לפיקוח על ייצור הצמח ושיווקו, התשע"א-2011⁹."

⁸ ס"ח התשמ"ו, עמ' 31; התשע"א, עמ' 908.

⁹ ס"ח התשע"א, עמ' 1075.

¹⁰ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"א, עמ' 1074.

¹¹ ס"ח התשנ"ב, עמ' 90; התשע"א, עמ' 1073.

26. בחוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973¹², בסעיף 29, פסקאות (2), (3) ו-(13) – בטלות.
תיכון חוק מועצת הצמחים (ייצור ושיווק) – מס' 9 תחילה
27. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו. תחילה

אורית נוקד
שרת החקלאות ופיתוח הכפר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

¹² ס"ח התשל"ג, עמ' 310; התשס"ז, עמ' 122.

